

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 117
din data de 23.02.2022

Dosar nr. 314/2021
Petiția nr. 3150/26.04.2021
Petent:
Reclamați: UAT Lugoj

Obiect: posibilă faptă de discriminare prin refuzul reînnoirii contractului de închiriere

I. Numele, domiciliul sau reședința părților
Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei
1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

2. **UAT Lugoj** cu sediul în Lugoj, Piața Victoriei nr. 4, jud. Timiș, e-mail:
contact@primarialugoj.ro

II. Procedura de citare

3. Prin adresa înregistrată sub nr. 2865/14.04.2021 i se solicită petentului asumarea petiției redirecționată de Institutul Român pentru Drepturile Omului precum și identificarea criteriului de discriminare care a stat la baza presupusei fapte de discriminare. Petentul a răspuns solicitării prin adresa înregistrată sub nr. 3150/26.04.2021.

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresele înregistrate sub nr. 4493/14.06.2021 au fost citate părțile, fără un termen de audiere, din cauza contextului evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 4875/28.06.2021 petentul depune punct de vedere iar prin adresa înregistrată sub nr. 4964/01.07.2021 partea reclamată depune punct de vedere care sunt comunicate părților prin adresa înregistrată sub nr. 5311/14.07.2021.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 5425/20.07.2021 petentul depune concluzii scrise.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 3150/26.04.2021 petentul, producător de legume din comuna Desa, jud. Dolj susține că în luna decembrie 2020 a fost contactat de Administrația Pieței din Lugoj, unde a vândut legume timp de 8 ani, pentru reînnoirea contractului de închiriere pentru mesele din piața de legume și fructe, dar, ulterior, a fost anunțat că domnul primar nu mai dorește să le prelungească contractele, motivat de faptul că spațiile din piața agroalimentară au devenit insuficiente, iar interesul său este acela de a sprijini producătorii locali, din jud. Timiș și județele învecinate.

10. Petentul arată că primarul a declarat că în piața din Lugoj vor putea vinde doar producătorii din Timiș și județele învecinate, decizia fiind în totalitate a sa, fără să existe o hotărâre de Consiliu Local.

11. Petentul susține că a încercat să soluționeze pe cale amiabilă conflictul, împreună cu ceilalți producători din jud. Dolj, în cadrul audienței la dl. primar din data de 15 martie, dar fără niciun rezultat.

12. Prin punctul de vedere depus, înregistrat sub nr. 4875/28.06.2021, petentul solicită soluționarea speței în lipsa părților, având în vedere contextul actual al evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și caracterul urgent al acesteia.

13. La data de 15.06.2021, petentul a formulat o nouă cerere către Primăria Municipiului Lugoj, prin care a solicitat închirierea unui spațiu comercial din incinta Pieței Agroalimentare "Timișul" Lugoj. Totodată, a solicitat să i se comunice dacă există posibilitatea încheierii acestui contract cu condiția stabilirii reședinței sale în județul Timiș, dată fiind dispoziția primarului prin care le-a interzis producătorilor să comercializeze legume în piață, cu excepția producătorilor din județul Timiș și județele învecinate. În data de 23.06.2021 a primit răspuns pe e-mail de la Primăria Municipiului Lugoj, prin care era informat că se organizează licitații pentru închirierea de spații comerciale, iar în vederea înscrierii și participării la licitație trebuie să urmărească anunțurile de pe site-ul primăriei. De asemenea, a fost informat că are posibilitatea să completeze o cerere pentru închirierea unei mese în Piață, cerere ce urmează a fi analizată și aprobată sau nu, în funcție de disponibilitatea de mese din piață, însă nu s-a specificat nimic cu privire la domiciliul/reședința participanților la licitație. Petentul consideră că această informație este deosebit de importantă, având în vedere declarațiile domnului primar prin care le-a interzis producătorilor din alte județe să vândă în piață. Petentul a urmărit site-ul primăriei și nu a existat niciun anunț cu privire la licitația despre care a fost informat.

Susținerile părții reclamate

14. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 4964/01.07.2021, partea reclamată susține că, în conformitate cu prevederile art. 333 din O.U.G. 57/2019, închirierea bunurilor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se face pe bază de licitație publică și doar după adjudecarea licitației organizate de Primăria Municipiului Lugoj se semnează contractele de închiriere. În perioada invocată de petent, Primăria Municipiului Lugoj a organizat o licitație publică pentru închirierea unui spațiu situat în Piața Agroalimentară "Timișul", în suprafață de 17,95 m.p., pentru desfășurarea activității de comerț cu produse agroalimentare, cu respectarea art. 335 (Etapa de transparență) și art. 339 din OUG. 57/2019.

15. Conform art. 339 din OUG. 57/2019, la licitația publică are dreptul să participe orice persoană fizică sau juridică, română sau străină, fiind imposibile orice fapte de discriminare.

IV. Cadrul legal aplicabil

16. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

✓ **Constituția României**

Art. 1

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4

„...(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

✓ **O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată2**

Art. 2 alin. (1)

”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 20 alin. (6)

”Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

✓ **Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**

✓ **ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ**

Articolul 333 - Actul administrativ prin care se aprobă închirierea

"(1) Închirierea bunurilor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se aprobă, după caz, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local.

(2) Hotărârea prevăzută la alin. (1) cuprinde următoarele elemente:

a) datele de identificare și valoarea de inventar ale bunului care face obiectul închirierii;

b) destinația dată bunului care face obiectul închirierii;

c) durata închirierii;

d) prețul minim al închirierii.

(3) În cazul în care contractul de închiriere se încheie de către titularul dreptului de administrare, acesta are dreptul să încaseze din chirie o cotă-parte între 20-50%, stabilită, după caz, prin hotărârea Guvernului, a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului prin care s-a aprobat închirierea.

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică în cazul în care activitatea titularului dreptului de administrare este subvenționată de la bugetul de stat sau de la bugetul local.

(5) Închirierea bunurilor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se face pe bază de licitație publică."

Articolul 339 - Participanții la licitația publică

"(1) Are dreptul de a participa la licitație orice persoană fizică sau juridică, română sau străină, care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) a plătit toate taxele privind participarea la licitație, inclusiv garanția de participare;

b) a depus oferta sau cererea de participare la licitație, împreună cu toate documentele solicitate în documentația de atribuire, în termenele prevăzute în documentația de atribuire;

c) are îndeplinite la zi toate obligațiile exigibile de plată a impozitelor, a taxelor și a contribuțiilor către bugetul consolidat al statului și către bugetul local;

d) nu este în stare de insolvență, faliment sau lichidare.

(2) Nu are dreptul să participe la licitație persoana care a fost desemnată câștigătoare la o licitație publică anterioară privind bunurile statului sau ale unităților administrativ-teritoriale în ultimii 3 ani, dar nu a încheiat contractul ori nu a plătit prețul, din culpă proprie. Restricția operează pentru o durată de 3 ani, calculată de la desemnarea persoanei respective drept câștigătoare la licitație."

V. Motivele de fapt și de drept

17. În fapt, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare privind refuzul reînnoirii contractului de închiriere pe motiv că nu are reședința în județul Timiș.

18. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții

întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

19. Conform art. 2 alin. 1) din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*”.

20. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

21. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ✓ existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- ✓ existența unui criteriu de discriminare conform, art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- ✓ tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;
- ✓

22. Colegiul director reține că petentul reclamă faptul că nu a putut să reînnoiască contractul de închiriere pentru un loc din piața de legume și fructe din Piața Agroalimentară "Timișul", motivat de faptul că spațiile din piața agroalimentară au devenit insuficiente, iar interesul părții reclamate este de a sprijini producătorii locali, din jud. Timiș și județele învecinate, categorie din care petentul nu face parte.

23. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1) din O.G. 137/2000, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem un criteriu pe baza căruia tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

24. Potrivit art. 20 alin. 6) al O.G. nr. 137/2000 prevede: „Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului

director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

25. În acest sens, Colegiul director reține că în materia discriminării sarcina probei este împărțită între petent și reclamat în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, iar părții reclamate îi revine sarcina de a demonta prezumția de discriminare, în caz contrar urmând să răspundă pentru săvârșirea faptei de discriminare. Trebuie subliniat faptul că, conform legislației specifice în materie, în sarcina petentului cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte, fapte probate la nivel de certitudine.

26. Astfel, Colegiul director reține faptul că acuzațiile pe care petentul le aduce la adresa părții reclamate sunt pure afirmații, fără a fi susținute de probe concludente în vederea susținerii celor sesizate și care ar putea conduce la existența unei posibile fapte de discriminare.

27. Analizând toate acestea, Colegiul este de opinie că aspectele sesizate în cuprinsul petiției nu pot fi confirmate, nefiind probe concludente/ fapte probate la nivel de certitudine.

28. Având în vedere considerentele de mai sus, Colegiul director constată că, din ansamblul situației de fapt și a înscrisurilor aflate la dosar, nu poate reține probe care să dovedească existența premiselor săvârșirii faptei de discriminare sesizate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu **unanimitatea** membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu întrunesc elementele constitutive a unor fapte de discriminare, conform O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; *lipsă probe*;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica, spre informare, Institutului Român pentru Drepturile Omului.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 23.02.2022 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian

- Membru, HALLER István – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru (online), OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina - membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 31.03.2022
Redactată și motivată C.O./F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu

